

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ**

ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
спеціальності 291 "Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії"
першого (бакалаврського) рівня**

**Харків
ХНЕУ ім. С. Кузнеця
2021**

УДК 330.1(07.034)

П30

Укладач З. Ф. Петряєва

Затверджено на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу.

Протокол № 1 від 25.08.2020 р.

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Основи економіки [Електронний ресурс] : методичні рекомендації до самостійної роботи студентів спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" першого (бакалаврського) рівня / уклад. З. Ф. Петряєва. – Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. – 30 с.

Подано тематичний план самостійної роботи, її зміст за змістовими модулями й темами. Наведено типові приклади завдань для самостійної роботи та методичні рекомендації до їхнього виконання, критерії оцінювання знань студентів.

Рекомендовано для студентів спеціальності 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії" першого (бакалаврського) рівня.

УДК 330.1(07.034)

© Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця, 2021

Вступ

Самостійна робота студентів (СРС) – це форма організації навчального процесу, за якої заплановані завдання виконуються студентом самостійно під методичним керівництвом викладача.

Метою самостійної роботи бакалавра в межах навчальної дисципліни "Основи економіки" є засвоєння в повному обсязі навчальної програми та формування у бакалавра загальних і професійних компетентностей.

Навчальний час, відведений для самостійної роботи бакалаврів очної форми навчання, визначається навчальним планом і становить 102 годин від загального обсягу навчального часу на вивчення навчальної дисципліни (150 годин).

У ході самостійної роботи бакалавр має перетворитися на активного учасника навчального процесу, навчитися свідомо ставитися до оволодіння теоретичними та практичними знаннями, вільно орієнтуватися в інформаційному просторі, нести індивідуальну відповідальність за якість власної освітньої діяльності.

Самостійна робота студента в межах навчальної дисципліни "Основи економіки" містить:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- опрацювання та вивчення рекомендованої літератури, основних термінів і понять за темами навчальної дисципліни;
- поглиблене опрацювання окремих лекційних тем або питань;
- пошук (підбір) та огляд літературних джерел за заданою проблематикою навчальної дисципліни;
- контрольну перевірку студентами особистих знань за запитаннями для самодіагностики;
- підготовку до контрольних робіт та інших форм поточного контролю;
- систематизацію вивченого матеріалу з метою підготовки до заліку.

1. Завдання для самостійної роботи

Перелік питань для самостійного опрацювання подано в табл. 1.

Таблиця 1

Перелік питань для самостійного опрацювання

Назви тем	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	Форми контролю за СРС	Література
1	2	3	4	5
Змістовий модуль 1				
Загальні питання та основи ринкової економіки				
Тема 1. Вступ. Економіка в суспільному житті	1. Еволюція економічної думки. 2. Сучасні економічні концепції. 3. Методи економічних досліджень. 4. Позитивна та нормативна економіка	5	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 16–18, 29–35; 8, с. 27–35, 124–156; 10, с. 5–10] Додаткова: [31, с. 9–20; 34, с. 13–38; 37, с. 11–45; 39, с. 9–25]
Тема 2. Фундаментальні проблеми економіки	1. Розвиток теорії виробничих ресурсів. 2. Наука та інформація як специфічні види виробничих ресурсів. 3. Витрати виробництва в довгостроковому періоді. 4. Економічні та бухгалтерські витрати	5	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 18–22; 8, с. 52–65; 10, с. 11–12]. Додаткова: [31, с. 21–29; 34, с. 39–56; 39, с. 26–40; 44, с. 174–191; 48, с. 73–98]
Тема 3. Основні типи економічних систем	1. Сутність категорій "економічна система" та "економічна система суспільства". 2. Формацийний підхід до класичної економічної системи. 3. Змішана економічна система	5	Тестування	Основна: [7, с. 18–22; 8, с. 52–65; 10, с. 11,12]. Додаткова: [31, с. 21–29; 34, с. 39–56; 39, с. 26–40; 44, с. 174–191; 48, с. 73–98]

1	2	3	4	5
Тема 4. Основні суб'єкти та принципи ринкової економіки	1. Принципи ринкової економіки. 2. Інфраструктура ринку. 3. Взаємозв'язок між суб'єктами ринкової економіки	5	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 23–27, 70–90; 8, с. 68–71, 81–90]. Додаткова: [31, с. 35–42, 135–140; 34, с. 161–174]
Змістовий модуль 2 Мікроекономічні аспекти функціонування економіки				
Тема 5. Теорія попиту та пропозиції	1. Закон попиту та його графічне зображення. Фактори попиту. 2. Закон пропозиції. Фактори пропозиції. 3. Показники еластичності та їхнє практичне застосування. 4. Порушення ринкової рівноваги	6	Тестування	Основна: [7, с. 91–110; 8, с. 109–121, 186–199; 10, с. 91–106]. Додаткова: [34, с. 214–230; 44, с. 37–64; 48, с. 26–54]
Тема 6. Типи ринків	1. Особливості організації оптової торгівлі. 2. Особливості ринків ресурсів, порівняно з ринками товарів і послуг. 3. Ринок товарів виробничого призначення	5	Експрес-опитування	Основна: [8, с. 95–97; 10, с. 91–94]. Додаткова: [31, с. 100–119; 37, с. 151–160; 44, с. 287–335; 48, с. 173–215]
Тема 7. Форми доходів у ринковій економіці	1. Сучасні системи зарплати. 2. Переваги та недоліки форм зарплати. 3. Види ренти та їхнє походження. 4. Вплив позичкового відсотка на економіку країни	6	Тестування	Основна: [7, с. 241–243, 417–421; 10, с. 125–160; 13, с. 312–316]. Додаткова: [31, с. 86–99, 155–175; 34, с. 302–307; 44, с. 286–346; 48, с. 112–168; 49, с. 189–215]

1	2	3	4	5
Тема 8. Гроші в ринковій економіці	1. Історія виникнення й розвитку грошей. 2. Грошові агрегати. 3. Грошові одиниці різних країн	5	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 138–149; 8, с. 447–457; 10, с. 40–47, 185–187]. Додаткова: [31, с. 71–85; 34, с. 152–172; 40, с. 117–142]
Тема 9. Поведінка споживача в умовах ринку	1. Теоретичні підходи до категорії "корисність". 2. Роль споживача в умовах ринку. 3. Графіки різних видів корисності	6	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 111–126; 13, с. 200–209]. Додаткова: [40, с. 81–114; 44, с. 55–72]
Змістовий модуль 3 Основи макроекономіки				
Тема 10. Національна економіка та результати її функціонування	1. Проблематика макроекономіки. 2. Структура системи національних рахунків. 3. Тіньова економіка: сутність, вимірювання, наслідки. 4. Національне багатство: структура та роль в економіці країни	5	Тестування	Основна: [7, с. 164–198; 10, с. 169–172; 13, с. 387–397] Додаткова: [34, с. 15–38, 54–82; 44, с. 440–441; 48, с. 11–38; 49, с. 359–376]
Тема 11. Економічне зростання та циклічні коливання	1. Джерела економічного розвитку держави. 2. Теорія "довгих хвиль" Н. Д. Кондратьєва. 3. Малі та середні цикли. 4. Антициклічна політика держави	6	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 199–223; 13, с. 399–424]. Додаткова: [31, с. 305–359, 422–453; 34, с. 207–217; 40, с. 39–46, 164–175; 45, с. 48–57; 48, с. 210–220]

Закінчення табл. 1

1	2	3	4	5
Тема 12. Зайнятість та безробіття	1. Поняття "економічно активного населення". 2. Повна та ефективна зайнятість. 3. Добровільне та вимушене безробіття. 4. Соціальний захист безробітних	5	Тестування	Основна: [7, с. 225–240; 10, с. 191–198; 13, с. 302–310]. Додаткова: [31, с. 388–422; 34, с. 217–227; 44, с. 47–55; 48, с. 493–504]
Тема 13. Інфляція як макроекономічне явище	1. Вимірювання інфляції. 2. Економічні та соціальні наслідки інфляції. 3. Антиінфляційна політика держави. 4. Інфляційні процеси в перехідній економіці	6	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 154–162; 10, с. 188–190; 13, с. 426–445]. Додаткова: [31, с. 359–377; 34, с. 179–186; 49, с. 56–67]
Тема 14. Регульвальна роль держави в ринковій економіці	1. "Провали" ринку. 2. Економічні функції держави. 3. Напрями державного регулювання. 4. Державний сектор в економіці	5	Тестування	Основна: [7, с. 244–257; 13, с. 549–576]. Додаткова: [31, с. 453–494; 34, с. 175–182; 40, с. 115–120; 44, с. 396–425]
Тема 15. Державний бюджет і податкова система	1. Структура державного бюджету. 2. Бюджетний дефіцит. Державний борг. 3. Прямі та непрямі податки. 4. Податкові системи різних країн	5	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 274–281, 295–316; 10, с. 177–184; 13, с. 578–604]. Додаткова: [31, с. 547–593; 34, с. 121–129; 40, с. 230–250]
Тема 16. Соціально-економічна політика держави	1. Доходи та їхня нерівність. 2. Розподіл особистого доходу. 3. Основні напрями соціального захисту населення	6	Експрес-опитування	Основна: [7, с. 274–281, 295–316; 10, с. 177–184; 13, с. 578–604]. Додаткова: [44, с. 547–593; 48, с. 121–129; 49, с. 230–250]

2. Тематика есе, статей і доповідей та вимоги до їхнього виконання

Підготовка студентами статей, есе, доповідей – це різновид самостійної роботи, яка визначається як навчальна діяльність студента, спрямована на вивчення й оволодіння матеріалом навчальної дисципліни без посередницької участі викладача. Характерними ознаками цих видів роботи є наявність завдання та цільової установки на його виконання.

Написання статей, есе, доповідей передбачає: систематизацію, закріплення, розширення теоретичних і практичних знань із навчальної дисципліни та застосування їх під час вирішення конкретних виробничих ситуацій; розвиток навичок самостійної роботи й оволодіння методикою дослідження та експерименту, пов'язаних з темою завдання.

Підготовка студентами статей, есе, доповідей має бути підпорядкована певним вимогам, а саме таким, як:

1) *розвиток мотиваційної установки*. Мотиваційна установка – вироблення в особі внутрішньої потреби в постійній самостійній роботі та, головне, досягнення певних результатів задоволення цієї потреби;

2) *систематичність і безперервність*. Тривала перерва в роботі з навчальним матеріалом негативно впливає на засвоєння знань, спричиняє втрату логічного зв'язку з раніше вивченим. Не систематичність самостійної роботи унеможливорює досягнення високих результатів у навчанні. Тому студент має звикнути працювати над навчальним матеріалом постійно, не випускаючи з поля зору жодної з навчальних дисциплін, уміло поєднувати їхнє вивчення;

3) *послідовність у роботі*. Послідовність означає чітку упорядкованість, черговість етапів роботи. Не закінчивши вивчення однієї книги, не можна братися за іншу. Розкиданість і безсистемність читання породжують поверховість знань, унеможливають тривале запам'ятовування прочитаного. Під час читання конспекту лекцій, монографії, підручника, статті, навчального посібника не має залишатися нічого нез'ясованого. Не розібравшись хоча б в одному елементі системи міркувань автора книги, студент не зможе надалі повноцінно засвоювати навчальний матеріал;

4) *правильне планування самостійної роботи, раціональне використання часу*. Чіткий план допоможе раціонально структурувати виконання самостійного завдання, зосередитися на найсуттєвіших питаннях.

Підготовка статей, есе, доповідей припускає наявність таких елементів наукового дослідження: практичної значущості; комплексного системного підходу до вирішення завдань дослідження; теоретичного використання передової методології та наукових розробок; наявність елементів творчості.

Студент у процесі роботи виробляє власний стиль, взявши до його основи наукову організацію праці. Економії часу сприяють знання основ комп'ютерної грамотності, бібліографії, система забезпечення обов'язковою літературою, вміння використовувати відповідні методи, способи та прийоми роботи.

Виконання таких завдань сприяє формуванню у студентів інтелектуальних якостей, необхідних майбутньому фахівцю. Вони виховують у студентів стійкі навички постійного поповнення своїх знань, самоосвіти, сприяють розвитку працелюбності, організованості й ініціативи, випробовує його сили, перевіряє волю, дисциплінованість тощо.

Есе студента – це самостійна письмова робота на тему, запропоновану викладачем (тема може бути запропонована й студентом, але обов'язково має бути погоджена з викладачем). Метою есе є розвиток навичок самостійного творчого мислення та письмового викладу власних думок. Це дозволяє авторові навчитися чітко та грамотно формулювати думки, структурувати інформацію, використовувати основні категорії аналізу й економічних наук, виділяти причинно-наслідкові зв'язки, ілюструвати поняття відповідними прикладами, аргументувати свої висновки, опанувати науковим стилем мови.

Обрана тема есе або статті обговорюється з викладачем.

Усі рукописи, які надсилаються в редакцію журналу "Молодіжний економічний вісник ХНЕУ ім. С. Кузнеця", проходять зовнішнє незалежне оцінювання та перевіряються на оригінальність. Надсилаючи свої рукописи до журналу, автори погоджуються з будь-якими необхідними перевітками на оригінальність, які, можливо, доведеться пройти у процесі публікації.

Редакція журналу виступає за дотримання принципів публікаційної етики та наукової доброчесності. Під поняттям "плагіат" мається на увазі використання роботи іншого автора без дозволу або посилання на джерело. Під час оцінювання рукопису на плагіат враховуються такі його види:

Дослівне копіювання – це копіювання слово за словом загалом або окремими частинами без дозволу та посилання на джерело. Дослівне

копіювання є явним плагіатом і легко виявляється відповідним програмним забезпеченням.

Значне копіювання – це копіювання значної частини роботи без дозволу і посилання на джерело. Під час визначення того, що є "значним", важливі як кількість, так і якість скопійованого контенту. Там, де була скопійована сутність роботи, навіть не дуже велика її частина, буде виявлено плагіат.

Перефразування – це відтворення ідей інших авторів (без копіювання слова за словом) без дозволу автора та посилання на джерело.

Плагіат у всіх його формах (зокрема і крім вищезазначених) є недопустимим і призведе до негайної відмови щодо прийняття рукопису до видання з відповідними санкціями відносно до авторів.

Теми есе, статей

1. Місце та роль навчальної дисципліни "Основи економіки" в системі економічних наук.

2. Людина в суспільному виробництві: проблеми гуманізації та соціалізації виробництва.

3. Інноваційні фактори суспільного виробництва.

4. Економічні інтереси в системі рушійних сил соціально-економічного розвитку.

5. Взаємозв'язок і ефективність форм власності у ринковій економіці України.

6. Порівняльна характеристика змішаних економік різних країн світу.

7. Проблеми визначення вартості робочої сили.

8. Українські гроші: історико-економічний аспект.

9. Особливості грошового обігу в Україні.

10. Грошова маса: її вимірювання у розвинутих країнах світу та відмінності в Україні.

11. Шляхи зниження витрат виробництва у ринковій економіці України.

12. Еволюція форм та систем оплати праці.

13. ВВП України, його динаміка та шляхи підвищення добробуту населення.

14. Особливості економічної кризи в Україні та шляхи її подолання.

15. Проблеми зайнятості та безробіття в сучасній економіці України.

16. Особливості сучасних циклів.

17. Проблеми та сучасні тенденції економічного зростання в Україні.
18. Освіта як фактор економічного зростання.
19. Роль науково-технічного прогресу (НТП) в економічному зростанні.
20. Державний бюджет і проблеми державного боргу в Україні.
21. Напрями удосконалення системи оподаткування в Україні.
22. Особливості розвитку банківської системи України на сучасному етапі.
23. Особливості сучасних міграційних процесів в Україні.
24. Міжнародний валютний фонд і його діяльність в Україні.
25. Особливості економічних функцій держави в Україні на сучасному етапі.
26. "Плюси" та "мінуси" державного регулювання економіки (на прикладі України).
27. Проблеми регулювання валютного курсу в Україні.
28. Основні тенденції розвитку світового ринку.
29. Глобалізація як тенденція сучасного розвитку світової економіки.
30. Міжнародні економічні відносини – фундамент розв'язання глобальних проблем існування людства.

Вимоги до написання доповіді

Доповіді є складником поточного контролю знань студентів. Варіант доповіді визначається за останньою цифрою номера залікової книжки студента. Наприклад, якщо це цифра "5", то можна обрати один з трьох варіантів: 5, 15 або 25.

Мета і завдання підготовки доповіді

Доповідь є формою закріплення та контролю знань і навичок, набутих студентами в процесі їхньої самостійної роботи. Метою написання доповіді є підтвердження рівня опанування студентами основних положень з обраної тематики, демонстрація знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки. Доповідь має передбачати розкриття конкретного напрямку діяльності, мати прикладний характер і практичну спрямованість.

Завданнями виконання доповіді є:

вивчення стану розроблення обраної проблематики в літературі та публікаціях;

розгляд у контексті обраної теми практики й підходів до розв'язання конкретних економічних проблем;

вивчення відповідних інформаційних і статистичних даних, що стосуються теми доповіді та їхнє аналітичне оброблення;

логічний, аргументований виклад матеріалу.

Структура доповіді

Стиль викладення матеріалу має бути науково-діловим. Матеріал розподіляється рівномірно відповідно до плану доповіді.

Титульний аркуш обов'язково має містити назву кафедри, навчальної дисципліни, номер варіанта, тему доповіді, ПІБ студента, номер групи.

Зміст – сторінка роботи, яка містить назву та номери початкових сторінок усіх розділів, підрозділів та пунктів; заголовки змісту мають точно повторювати заголовки в тексті та розміщуються один під одним.

У *Вступі* обґрунтовується актуальність теми, її практична значущість; визначається об'єкт, предмет, мета і завдання дослідження; розглядаються методи, за допомогою яких воно проводилося; розкривають структуру роботи, її основний зміст.

В *Основній частині* розкривається тема доповіді шляхом висвітлення основних питань. Водночас необхідно зосередити увагу на аналізі поставлених питань у літературі з висновками щодо їхньої теоретичної та практичної значущості.

Висновки необхідно сформулювати: а) науково-теоретичні та практичні підсумки проведеного аналізу за проблематикою доповіді; б) теоретичні та практичні рекомендації, що випливають з проведеного аналізу. Висновки мають логічно пов'язуватися зі змістом викладеного матеріалу. Підсумок проведеної роботи подається у вигляді окремих лаконічних положень, методичних рекомендацій, які відповідають поставленим завданням. У підсумку відмічаються не тільки переваги та недоліки, а також і конкретні рекомендації щодо усунення недоліків.

Список використаних джерел має містити бібліографічний опис джерел, використаних студентом під час роботи над доповіддю.

Додатки не є обов'язковим елементом і не входять до основного ліміту обсягу роботи, однак підвищують рівень довіри до результатів роботи, свідчать про їхню достовірність; містять допоміжний матеріал у вигляді результатів досліджень, таблиць, статистичних даних, діаграм, на які студент

посилається в тексті доповіді тощо. Застереження: не слід давати в додатках документи, законодавчі чи нормативні акти, які офіційно надруковані. Такі документи мають бути вказані в списку використаних джерел.

Вимоги до оформлення доповіді

Обсяг доповіді має становити 8 – 10 сторінок комп'ютерного тексту. До загального обсягу роботи не входять додатки, список використаної літератури, таблиці та рисунки, які повністю займають площу сторінки. Але всі сторінки зазначених елементів підлягають суцільній нумерації. Робота має бути акуратно надрукованою з дотриманням стилістичних і граматичних норм. У тексті обов'язково мають бути посилання на літературу та інші джерела, що використовувалися під час підготовки доповіді.

Текст доповіді викладається державною мовою на стандартних аркушах формату А4 (210 x 297). Робота друкується шрифтом Times New Roman, 14 кеглем; вирівнювання – за шириною; міжрядковий інтервал – полуторний (1,5 Lines); абзацний відступ – 5 знаків (1,25 см); верхнє і нижнє поле – 2 см, лівє – 3 см, правє – 1 см.

Нумерація сторінок має бути наскрізною. Порядковий номер сторінки позначають арабською цифрою та проставляють у правому верхньому куті сторінки без крапки чи рисок.

Титульний аркуш включається до загальної нумерації сторінок письмової роботи, але номер сторінки на титульному аркуші, як правило, не проставляють. Використовуючи літературні джерела, необхідно в тексті роботи вказати у квадратних дужках порядковий номер джерела у списку літератури та конкретну сторінку. Наприклад, після наведеного цитування цифр і даних зазначають: [3, с. 17].

Ілюстративний матеріал – це рисунки, графіки, схеми тощо. Їх слід розміщувати безпосередньо після першого посилання на них в тексті. Якщо графік, схема, таблиця не поміщається на сторінці, де є посилання, їх подають на наступній сторінці. На кожний ілюстративний матеріал мають бути посилання в тексті.

Критерії оцінювання доповідей

Кожну доповідь оцінюють з огляду на аналіз сукупності таких критеріїв:

1. Актуальність теми.
2. Зміст доповіді має системно розкривати обрану тему.

3. Регіональна специфіка. Розкриття регіональних особливостей загальної проблеми, що розглядається (регіон, область, місто, район).

4. Особистий внесок оцінюють з наявності власних аналітичних висновків та конкретних пропозицій щодо вирішення проблемних питань.

5. Використані джерела, тобто наявність достатньої кількості сучасних нормативних і наукових джерел.

6. Наявність презентації (3 – 5 слайдів).

Теми доповідей

1. Еволюція економічної науки та її місце в системі економічних наук.

Виникнення економічної науки. Економічні напрямки, школи. Об'єкт економічної теорії та її предмет. Трагування предмету різними школами. Метод економічної теорії. Позитивна та нормативна економічна теорія. Функції економічної теорії. Єдність економічної теорії та господарської практики. Місце економічної теорії в системі економічних наук.

2. Проблема безмежності потреб та обмеженості ресурсів в економіці.

Основні проблеми економічної теорії як науки. Поняття факторів виробництва та їхні види. Відтворювані та не відтворювані ресурси. Проблема раціонального розподілу ресурсів. Концепція альтернативних витрат; крива виробничих можливостей суспільства; закон зростаючих альтернативних витрат.

3. Соціально-економічний устрій суспільства та закони розвитку економічних систем.

Сутність соціально-економічної системи. Основні ланки економічної системи: продуктивні сили, економічні відносини, механізм господарювання. Класифікація економічних систем. Типи економічних систем. Власність як підґрунтя соціально-економічних відносин. Основні форми власності. Тенденції у розвитку відносин власності.

4. Виробництво, його сутність і роль у житті суспільства.

Зміст і структура суспільного виробництва. Використання економічних ресурсів. Економічний вибір. Форми організації суспільного виробництва: натуральне та товарне. Товарне виробництво, умови та причини його виникнення. Товарне виробництво як основа ринкової економіки.

5. Закони попиту та пропозиції у системі ринкового механізму.

Теоретичні засади становлення ринкових відносин. Риси, структура та функції ринку. Сутність попиту і фактори, що його визначають. Закон попиту. Пропозиція: зміст і фактори, що на неї впливають. Ринкова рівновага. Утворення рівноважної ціни та рівноважного обсягу виробництва. Фактори, які впливають на зміну ринкової рівноваги.

6. Конкуренція та її роль у функціонуванні ринкової економіки.

Конкуренція та її сутність, функції та форми конкуренції. Види ринкових структур. Ринок чистої конкуренції. Чиста конкуренція та ефективність. Ринок монополістичної конкуренції. Олігополістичний ринок. Ринок чистої монополії. Економічні наслідки монополій. Антимонопольна політика та досвід світового антимонопольного законодавства.

7. Ринкова інфраструктура та її роль у функціонуванні економіки. Поняття ринкової інфраструктури, її елементи та функції. Класифікація ринкової інфраструктури. Роль ринкової інфраструктури у процесі розвитку економіки та забезпеченні її ефективного функціонування. Формування ринкової інфраструктури в Україні.

8. Підприємство та підприємництво в умовах ринку.

Підприємство як суб'єкт економічної системи. Організаційно-правові форми підприємств. Соціально-економічна характеристика підприємств. Функції підприємства. Сутність підприємництва та умови його існування. Види та суб'єкти підприємницької діяльності. Підприємництво та бізнес. Продукція підприємств та її економічні форми.

9. Теорія витрат виробництва та їхня класифікація.

Бухгалтерський та економічний прибуток підприємства. Взаємозв'язок структури витрат і виробництва продукції. Складники вартості новоствореної продукції. Вартість товару та його ціна. Економічні та бухгалтерські витрати. Витрати виробництва: зовнішні, внутрішні, постійні та змінні витрати. Валові, середні та граничні витрати. Прибуток і його сутність. Нормальний прибуток. Норма прибутку. Граничний і валовий дохід фірми в умовах чистої конкуренції. Максимізація прибутку в короткостроковому періоді.

10. Нерівність доходів у ринковій економіці та роль держави у перерозподілі доходів.

Доходи, їхні види та джерела формування. Заробітна плата: сутність, форми та системи заробітної плати. Підприємницький дохід. Доходи від власності та рентні доходи. Диференціація доходів. Крива Лоренца та коефіцієнт Джині. Державне регулювання розподілу доходів.

11. Основні показники системи національного рахівництва та їхнє значення.

Суспільне відтворення та кругообіг продуктів, товарів і доходів. Система національних рахунків. Національний продукт і його форми. Валовий національний продукт. Валовий внутрішній продукт, чистий продукт. Національний дохід. Методи обчислення національного продукту.

12. Циклічність розвитку економіки та сучасні економічні кризові явища.

Економічний розвиток і його значення. Показники, способи вимірювання. Фактори економічного зростання. Фактори гальмування економічного зростання. Роль держави в регулюванні економічного зростання. Економічний цикл і його фази. Причини циклічних коливань, циклічні та структурні кризи. Державне антициклічне регулювання.

13. Сутність грошей і закон грошового обігу.

Теоретичні концепції виникнення та сутність грошей. Еволюція грошей та їхні функції. Види грошей: паперові, металеві, кредитні, безготівкові, електронні. Закон грошового обігу. Історичний досвід України в створенні національної грошової одиниці.

14. Банківська система в Україні.

Банківська система як інфраструктурний елемент сучасної ринкової економіки. Кредитна система, її механізм та функції. Центральний та комерційні банки. Цілі та інструменти кредитної політики держави. Поняття, функції та структура банківської системи України.

15. Державний бюджет в Україні та проблеми його формування.

Сутність і принципи побудови бюджетної системи. Державний бюджет як основний фінансовий план країни: сутність, структура, джерела

формування. Концепції збалансування державного бюджету. Бюджетний дефіцит: причини виникнення й економічні наслідки. Державний борг і його структура. Економічні наслідки державного боргу. Проблеми формування Державного бюджету України на сучасному етапі.

16. Інфляція, її сутність, вимірювання та причини виникнення.

Макроекономічна нестабільність і нерівномірність економічного розвитку. Інфляція як макроекономічне явище: її сутність та види. Теоретичні підходи до пояснення причин інфляції. Соціально-економічні наслідки інфляції. Розрахунок темпу інфляції та методи її регулювання. Загальні напрями антиінфляційної політики держави.

17. Шляхи досягнення стійкого економічного зростання в Україні.

Економічне зростання та економічний розвиток. Показники, способи вимірювання та фактори економічного зростання. Фактори гальмування економічного зростання. Державне регулювання економічного зростання. Особливості економічного зростання в Україні.

18. Зайнятість і безробіття у ринковій економіці.

Безробіття як відхилення від макроекономічної рівноваги. Зайнятість, відтворення робочої сили та їхнє регулювання державою. Рівень зайнятості та рівень безробіття. Види безробіття: фрикційне, структурне та циклічне. Взаємозв'язок безробіття та інфляції. Крива Філіпса.

19. Податки, їхні види та проблема оптимального рівня оподаткування.

Зміст фіскальної політики: цілі та інструменти. Податкова політика в системі державного регулювання та принципи її формування. Податкові надходження як основне джерело доходів держави. Податки, їхні функції та види. Шляхи вдосконалення податкової політики держави. Крива Лаффера.

20. Світове господарство, його еволюція та етапи розвитку.

Сутність та етапи становлення світового господарства. Загальні риси світового господарства. Інтернаціоналізація господарського життя. Міжнародний поділ праці та спеціалізація виробництва. Ступені генезису

й об'єктивні основи розвитку світового господарства. Структура та суперечності розвитку сучасного світового господарства. Міжнародна економічна інтеграція.

21. Міжнародна торгівля та види торговельної політики держави.

Специфіка міжнародних економічних відносин та їхні основні форми. Міжнародна торгівля та її економічні основи. Міжнародний поділ праці, його принципи, форми та особливості в сучасних умовах. Принципи порівняльної переваги. Протекціонізм і вільна торгівля. Україна в системі міжнародної торгівлі.

22. Світовий досвід країн з високими темпами економічного зростання.

Економічне зростання як категорія національної господарської системи. Світовий досвід створення інститутів розвитку, аналіз переваг і недоліків. Основні проблеми економічного зростання в Україні. Світові тенденції економічного зростання, що сприятливі для України.

23. Міграція робочої сили та її наслідки.

Сутність міжнародної міграції робочої сили. Причини виникнення міграції та її масштаби. Позитивні та негативні наслідки сучасних міжнародних міграційних процесів і їхнє регулювання в Україні.

24. Глобальні економічні проблеми та шляхи їхнього вирішення.

Сутність глобальних проблем сучасності (економічних, продовольчих, сировинних, енергетичних, міжнародного тероризму) та причини їхнього виникнення. Основні шляхи розв'язання глобальних проблем. Роль діяльності міжнародних і громадських організацій у розв'язанні глобальних проблем. Питання поліпшення економічної та паливно-енергетичної ситуації в Україні.

25. Сутність економічної інтеграції.

Інтеграційні процеси у світовому господарстві. Сутність, етапи та форми міжнародної економічної інтеграції. Розвиток регіональної економічної інтеграції. Єврорегіони в системі міжнародного співробітництва. Перспективи інтеграції економіки України у світову економічну систему.

3. Контрольні запитання для самодіагностики

1. Що таке "економіка"?
2. Коли виникла економіка як наука?
3. Розкажіть про еволюцію поняття "економіка".
4. Які основні етапи розвитку економічної думки? Що вам про них відомо? Дайте їхню характеристику.
5. Назвіть відомих вам учених-економістів різних епох. Що вам відомо про їхні погляди?
6. Що таке "економічна теорія"?
7. Що таке "економічна політика"? Поясніть зв'язок між економічною теорією й економічною політикою держави.
8. Які методи вивчення економіки вам відомі? Поясніть їхню сутність.
9. Що таке "мікроекономіка"?
10. Що таке "макроекономіка"?
11. Поясніть різницю між позитивним і нормативним підходами до вивчення економіки.
12. Що таке "потреби"?
13. Які групи потреб вам відомі?
14. Обґрунтуйте необмеженість людських потреб.
15. Що таке "виробництво"?
16. Яка головна мета виробництва?
17. Поясніть сучасну структуру виробництва.
18. Які групи виробничих ресурсів ви знаєте?
19. У чому полягає фундаментальна проблема економіки?
20. Що таке "альтернативні витрати"?
21. Що показує крива виробничих можливостей? Наведіть приклади.
22. Які основні питання вирішують в економіці?
23. Що таке "економічна система"?
24. Які класифікації економічних систем суспільства вам відомі? Які з них найбільш поширені?
25. Що таке "традиційна економіка"?
26. Назвіть характерні особливості командно-адміністративної економіки.
27. Назвіть характерні особливості ринкової економіки.
28. Що таке "змішана економіка"? Які її переваги, порівняно з командною економічною системою? Із ринковою економічною системою?

29. Що таке "ринкова економіка"?
30. Що таке "ринок"?
31. Назвіть умови виникнення ринку.
32. Назвіть основні принципи ринкової економіки.
33. Поясніть роль приватної власності та особистого інтересу в розвитку ринку.
34. Назвіть основні суб'єкти ринкової економіки. Які їхні характерні особливості та функції?
35. Що таке "попит"?
36. Що таке "пропозиція"?
37. Що таке "величина попиту"?
38. Що таке "величина пропозиції"?
39. Назвіть нецінові фактори попиту. Поясніть їхній вплив.
40. Назвіть нецінові фактори пропозиції. Поясніть їхній вплив.
41. Сформулюйте закон попиту.
42. Сформулюйте закон пропозиції.
43. Намалюйте та поясніть графік попиту.
44. Намалюйте та поясніть графік пропозиції.
45. Що таке "еластичність"?
46. Поясніть графічно, як формується рівноважна ціна в ринковій економіці.
47. Поясніть умови та наслідки порушення ринкової рівноваги.
48. Що таке "споживчий ринок"?
49. Охарактеризуйте особливості організації: ринку природних ресурсів; ринку праці; ринку капіталів.
50. Що таке "інфраструктура ринку"?
51. Назвіть основні елементи інфраструктури?
52. Які види доходів вам відомі? Які з них існують у ринковій економіці?
53. Що таке "заробітна плата"?
54. Які теорії зарплати ви знаєте?
55. Які основні форми зарплати існують?
56. Які сучасні форми заробітної плати вам відомі? Чим пояснюється об'єктивна необхідність у їхньому виникненні?
57. Що таке "позичковий відсоток"?
58. Що таке "прибуток"?
59. Які теорії прибутку ви знаєте?

60. Поясніть різницю між економічним і бухгалтерським прибутком.
61. Що таке "рента"?
62. Назвіть причини існування ренти.
63. Що таке "гроші"?
64. Розкажіть про історію виникнення та еволюцію грошей.
65. Які види грошей відомі в сучасному світі?
66. Назвіть і поясніть функції грошей.
67. Поясніть закони грошового обігу.
68. Наведіть приклади використання формули І. Фішера.
69. Що таке "електронні гроші" та "кредитні гроші"?
70. Що таке "грошові агрегати"?
71. Поясніть роль споживача в ринковій економіці.
72. Що таке "корисність"?
73. Що таке "сукупна корисність"?
74. Що таке "гранична корисність"?
75. Які теоретичні підходи до корисності вам відомі? У чому їхня сутність?
76. У який спосіб споживач здійснює вибір тієї чи іншої комбінації благ?
77. Як впливає ціна товару на споживчий вибір?
78. Що показує крива байдужості? Охарактеризуйте карту кривих байдужості.
79. Що таке "бюджетне обмеження"?
80. У чому особливості макроекономічного моделювання?
81. Що таке "система національних рахунків"? Із якою метою її створено?
82. Назвіть основні макроекономічні показники.
83. Які методи розрахунку ВВП (ВНП) вам відомі? Розкрийте їхню сутність.
84. У який спосіб розраховують ЧНП і НД? Що показують ці величини?
85. Що таке "національне багатство"? Як його розраховують?
86. Що таке "тіньова економіка"?
87. Що таке "економічне зростання"?
88. Які типи економічного зростання вам відомі?
89. Що таке "економічний розвиток"?
90. Що таке "макроекономічна нестабільність"?
91. Що таке "циклічність розвитку економіки"?

92. Що таке "економічний цикл"?
93. Назвіть та охарактеризуйте фази економічного циклу.
94. Які типи циклів вам відомі?
95. Назвіть основні причини циклічних коливань в економіці.
96. Які наслідки економічних коливань в економіці?
97. Що таке "економічно активне населення"?
98. Що таке "безробіття"?
99. Яку людину вважають безробітною в Україні?
100. Як визначають рівень безробіття?
101. Які види безробіття вам відомі?
102. Поясніть наслідки кожного з видів безробіття для економіки країни.
103. Поясніть закон Оукена. Чому має місце саме така закономірність?
104. Що показує крива Лаффера?
105. Обґрунтуйте необхідність у соціальному захисті безробітних.
106. Розкажіть про основні елементи політики зайнятості в Україні, вашій країні.
107. Що таке "інфляція"?
108. Які види інфляції вам відомі?
109. Дайте характеристику різних типів інфляції щодо темпів її розвитку.
110. Які фактори спричиняють інфляцію?
111. Чи є інфляція 90-х років в Україні прикладом інфляції попиту або інфляції пропозиції?
112. Що вам відомо про специфіку інфляційних процесів в Україні?
113. Розкажіть про особливості інфляції у вашій країні.
114. Поясніть значення інфляційних процесів для економіки країни.
115. Назвіть позитивні та негативні наслідки інфляції.
116. Які показники використовують для оцінювання інфляції?
117. Дайте характеристику засобам антиінфляційної політики держави. Які з них застосовують в Україні? Які – у вашій країні?
118. Поясніть роль держави в ринковій економіці.
119. Обґрунтуйте необхідність у державному регулюванні.
120. Чому сучасна ринкова економіка не є ефективною?
121. Що називають "провалами ринку"?
122. Які теорії державного регулювання економіки ви знаєте? Назвіть ключові положення кожної з них.
123. Що має на меті держава під час утручання в економіку? Що є найбільш важливим?

124. Які засоби державного впливу на економіку використовують? Поясніть механізм впливу.
125. Які з інструментів державного регулювання найбільш ефективні?
126. Чому не можна обмежитися лише однією групою засобів впливу?
127. Які основні напрями державного регулювання? Поясніть важливість кожного з них.
128. Дайте характеристику обмежень державного регулювання.
129. Що таке "державний бюджет"?
130. Що таке "консолідований бюджет"?
131. Які основні джерела доходів бюджету?
132. Які основні напрями видатків держбюджету?
133. Що таке "дефіцит бюджету"? Які його наслідки?
134. Що таке "державний борг"?
135. Що таке "податки"?
136. Що таке "податкова система"?
137. Поясніть необхідність в існуванні податків для суспільства та держави.
138. Назвіть і розкрийте сутність різних видів податків.
139. Наведіть приклади прямих і непрямих податків.
140. Що таке "акциз"?
141. Чим відрізняються податки та збори?
142. Які податки є місцевими в Україні?
143. Розкажіть про податкову систему України, вашої країни й інших країн світу.
144. Чи правильне твердження "Чим більша ставка податку, тим більше грошей надходить до бюджету"? Відповідь обґрунтуйте.
145. Що таке "соціально-економічна політика держави"?
146. Доведіть необхідність у соціальному захисті населення.
147. Назвіть основні напрями соціально-економічної політики держави. Розкрийте їхню сутність і необхідність.
148. Розкажіть про соціально-економічну політику в Україні.
149. Поясніть сутність і закономірності розподілу доходів у суспільстві.

4. Система оцінювання успішності самостійної роботи

Виконання кожного завдання для самостійної роботи оцінюється відповідно до Тимчасового положення "Про порядок оцінювання результатів навчання студентів за накопичувальною бально-рейтинговою системою" ХНЕУ ім. С. Кузнеця (табл. 2).

Таблиця 2

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E		
35 – 59	FX	незадовільно	не зараховано
1 – 34	F		

Розподіл балів за темами наведено в табл. 3.

Таблиця 3

Розподіл балів за темами

Поточне опитування та самостійна робота															Підсумковий тест (залік)	Сума	
Змістові модулі 1, 2									Змістовий модуль 3						100	100	
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15			T16
6	5	6	5	10	10	5	6	5	6	10	16	10					
Контрольна робота									Контрольна робота								
10									10								

Примітка. T1, T2 ... T16 – теми змістових модулів.

5. Рекомендована література

5.1. Основна

1. Борисов Е. Ф. Основы экономики : учеб. пособ. / Е. Ф. Борисов. – Москва : Юрайт-Издат, 2009. – 316 с.
2. Економічна теорія : посібник для вищої школи / Є. М. Воробйов, А. А. Гриценко, В. М. Лісовицький та ін. ; під заг. ред. Є. М. Воробйова. – Київ : Корвін, 2003. – 704 с.
3. Куликов Л. М. Экономическая теория : учебник / Л. М. Куликов. – Москва : ТК "Велби", Изд-во "Проспект", 2010. – 432 с.
4. Кураков Л. П. Курс экономической теории : учеб. пособ. для вузов / Л. П. Кураков, Г. Е. Яковлев. – 3-е изд. перераб. и доп. – Москва : Вуз и школа, 2003. – 514 с.
5. Курс экономической теории : учебник / под ред. М. Н. Чепурина, Е. А. Киселева. – 4-е изд., доп. и перераб. – Киров : АСА, 2001. – 752 с.
6. Мочерний С. В. Економічна теорія : посібник / С. В. Мочерний. – Київ : Академія, 2003. – 653 с.
7. Політекономія : підручник / за ред. Ю. В. Ніколенка. – Київ : ЦУЛ, 2003. – 411 с.
8. Руднева А. О. Основы экономической теории : учеб. пособ. / А. О. Руднева. – Москва : Научная книга, 2011. – 252 с.
9. Современная экономика : учеб. пособ. / под ред. О. Ю. Мамедова. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2011. – 456 с.
10. Чухно А. А. Основи економічної теорії : підручник / А. А. Чухно, П. Є. Єщенко ; за ред. А. А. Чухно. – Київ : Вища школа, 2001. – 606 с.
11. Щетинін А. І. Політична економія / А. І. Щетинін. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 480 с.
12. Экономика : учеб. пособ. / под ред. А. С. Булатова. – Москва : Юристъ, 2009. – 896 с.
13. Экономика : учебник / под ред. Р. П. Колосовой. – Москва : Норма, 2011. – 345 с.
14. Экономическая теория : учеб. пособ. / под ред. В. И. Видяпина. – Москва : ИНФРА-М, 2011. – 714 с.
15. Экономическая теория : учеб. пособ. / под ред. Н. И. Базылева. – Москва : ИНФРА-М, 2011. – 662 с.

16. Экономическая теория : учебник / под общ. ред. Г. П. Журавлевой, Л. С. Тарасевича. – Москва : ИНФРА-М, 2011. – 714 с.
17. Экономическая теория : учебник / под ред. В. Д. Камаева, Е. И. Лобачевой. – Москва : Юрайт-Издат, 2010. – 557 с.
18. Экономическая теория : учебник / под ред. О. С. Белокрыловой. – Ростов-на-Дону : Феникс, 2011. – 448 с.
19. Экономическая теория : учебник / под ред. Н. И. Базылева, С. П. Гурко. – Москва : ИНФРА-М, 2010. – 512 с.

5.2. Додаткова

20. Акимов Н. И. Политэкономия современного способа производства / Н. И. Акимов. – Москва : Экономика, 2003. – 207 с.
21. Амосова В. В. Экономическая теория / В. В. Амосова. – Санкт-Петербург : Питер, 2000. – 475 с.
22. Амосов А. И. Последствия сверхускорения эволюции экономики и общества в последние столетия: закономерности социального и экономического развития : учебник / А. И. Амосов. – Москва : Изд-во ЛКИ, 2009. – 312 с.
23. Архангельський Ю. Про необхідність державного планування ринкової економіки / Ю. Архангельський // Економіка України. – 2004. – № 3. – С. 47–52.
24. Афанасьев Н. Время глобализации / Н. Афанасьев // Мировая экономика и международные отношения. – 2005. – № 10. – С. 23–30.
25. Валлерстайн И. Анализ мировых систем ситуация в современном мире / И. Валлерстайн. – Санкт-Петербург : Университетская книга, 2001. – 416 с.
26. Вэй Х. Современная региональная экономика в Китае / Х. Вэй. – Пекин : Экономическое управление пресс, 2010. – 302 с.
27. Гнатюк М. М. Відносини з ЄС та процес європейської інтеграції України : монографія / М. М. Гнатюк. – Київ : Либідь, 2009. – 199 с.
28. Гаврилук О. В. Теоретичні та методологічні підходи до вивчення сучасних глобальних регіональних тенденцій / О. В. Гаврилук // Регіональна економіка. – 2012. – № 3. – С. 7–13.
29. Геец В. М. Проблемность структурных трансформаций экономики стран с развивающимися рынками / В. М. Геец // Економіка та прогнозування. – 2009. – № 1. – С. 54–69.

30. Голубець М. А. Розвиток "сталий" чи "збалансований"? / М. А. Голубець // Український географічний журнал. – 2006. – № 2. – С. 66–69.
31. Заблоцький Б. Ф. Національна економіка : підручник / Б. Ф. Заблоцький. – Львів : Новий світ – 2000, 2009. – 582 с.
32. Какутич Е. Ю. Устойчивое развитие как концептуальная основа трансформации мировой экономики / Е. Ю. Какутич // Механізм регулювання економіки. – 2010. – № 1. – С. 62–74.
33. Клинова-Дацюк Г. М. Україна та інтеграційні процеси в сучасній Європі : навч. посіб. / Г. М. Клинова-Дацюк. – Рівне : НУВГ, 2012. – 189 с.
34. Ларіна Я. С. Розвиток людського капіталу в умовах глобалізації : монографія / Я. С. Ларіна, О. С. Брацлавська. – Київ : Академія, 2012. – 248 с.
35. Лібанова Е. М. Демографічні чинники бідності / Е. М. Лібанова. – Київ : Інститут демографії та соціальних досліджень НАН України, 2009. – 184 с.
36. Мазырин В. М. Реформы переходного периода во Вьетнаме (1986 – 2006 гг.): направления, динамика, результаты / В. М. Мазырин. – Москва : Ключ-С, 2007. – 336 с.
37. Патон Б. Є. Національна парадигма сталого розвитку України / Б. Є. Патон. – Київ : Державна установа "Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України", 2012. – 72 с.
38. Половинкин Н. Ю. Неравномерность распределения и экономический рост / Н. Ю. Половинкин // Экономист. – 2010. – № 5. – С. 47–63.
39. Попов О. Є. Генезис та еволюція концепції прав власності в контексті розвитку сучасної інституціональної теорії / О. Є. Попов // Бизнес Информ. – 2013. – № 3. – С. 6–11.
40. Поручник А. М. Національний інтерес України: економічна самодостатність у глобальному вимірі : монографія / А. М. Поручник. – Київ : КНЕУ, 2008. – 352 с.
41. Приказка С. О. Концепція сталого розвитку і проблеми економічного зростання і розвитку / С. О. Приказка // Науковий вісник "Демократичне самоврядування". – 2014. – Вип. 13. – С. 2–8.
42. Пуригіна О. Г. Міжнародні економічні конфлікти : навч. посіб. / О. Г. Пуригіна. – Київ : ЦУЛ, 2008. – 280 с.
43. Резкин П. Е. Национальная экономика Беларуси : учеб.-метод. пособ. / П. Е. Резкин, Е. А. Сивицкая. – Новополоцк : ПГУ, 2013. – 91 с.

44. Скрипниченко М. І. Фактори макроекономічної нестабільності в системі моделей економічного розвитку : монографія / М. І. Скрипниченко. – Київ : ДУ "Інститут економіки та прогнозування НАНУ", 2012. – 720 с.
45. Сльозко О. О. Проблеми ефективної участі України у міжнародному поділі праці і підвищення ролі зовнішньоекономічних зв'язків / О. О. Сльозко // Економічні інновації. – 2011. – Вип. 43. – С. 300–306.
46. Сорос Дж. Епоха помилок: мир на порозі глобального кризиса / Дж. Сорос. – Москва : Альпина Бизнес Букс, 2008. – 202 с.
47. Соскін О. І. Глобальна модель політичної та економічної влади: трансформація парадигми / О. І. Соскін, Н. О. Матвійчук-Соскіна // Економічний часопис–XXI. – 2014. – № 9–10 (1). – С. 4–9.
48. Тодаро М. П. Экономическое развитие : учебник / М. П. Тодаро. – Москва : Экономический факультет МГУ, ЮНИТИ, 1997. – 671 с.
49. Шаститко А. Е. Новая институциональная экономическая теория / А. Е. Шаститко. – Москва : ТЕИС, 2010. – 828 с.
50. Шумпетер Й. А. Теория экономического развития / Й. А. Шумпетер. – Москва : Директмедиа, 2008. – 436 с.

5.3. Інформаційні ресурси

51. Державна регуляторна служба України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dkrp.gov.ua>.
52. Енциклопедія України в Інтернеті [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.encyclopediaofukraine.com>.
53. Комітет Верховної Ради України з питань бюджету [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://budget.rada.gov.ua>.
54. Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
55. Національний банк України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://bank.gov.ua>.
56. Офіційний портал Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://rada.gov.ua>.
57. Портал новин. – Режим доступу : <http://sweetukraine.bigmir.net>.
58. Український інформаційний та експертний центр з питань зовнішньої торгівлі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrdzi.com.ua>.
59. Урядовий портал. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.

Зміст

Вступ.....	3
1. Завдання для самостійної роботи.....	4
2. Тематика есе, статей і доповідей та вимоги до їхнього виконання	8
3. Контрольні запитання для самодіагностики	19
4. Система оцінювання успішності самостійної роботи	24
5. Рекомендована література.....	25
5.1. Основна	25
5.2. Додаткова	26
5.3. Інформаційні ресурси.....	28

НАВЧАЛЬНЕ ВИДАННЯ

ОСНОВИ ЕКОНОМІКИ

**Методичні рекомендації
до самостійної роботи студентів
спеціальності 291 "Міжнародні відносини,
суспільні комунікації та регіональні студії"
першого (бакалаврського) рівня**

Самостійне електронне текстове мережеве видання

Укладач **Петряєва** Зоя Федорівна

Відповідальний за видання *І. П. Отенко*

Редактор *А. С. Ширініна*

Коректор *Н. В. Грінченко*

План 2021 р. Поз. № 36 ЕВ. Обсяг 30 с.

Видавець і виготовлювач – ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 61166, м. Харків, просп. Науки, 9-А

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру
ДК № 4853 від 20.02.2015 р.*